

СЛУЖБА БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Головне управління Служби безпеки України в Донецькій та Луганській областях
2 управління (з дислокацією у м. Маріуполь Донецької області)

Слідчий відділ

вул. Архітектора Нільсена, 33, м. Маріуполь, Донецька область, 87515, тел. (0629) 52-53-94, (098) 482-18-54
www.ssu.gov.ua, e-mail: usbu mariupol sv@ssu.gov.ua Код ЄДРПОУ 20001504

№ _____

На № _____ від _____

ПОВІДОМЛЕННЯ про підозру

місто Дніпро

12.04.2024

Старший слідчий в ОВС слідчого відділу 2 управління (з дислокацією у м. Маріуполь Донецької області) ГУ СБУ в Донецькій та Луганській областях майор юстиції Бурикін Владислав Володимирович, розглянувши матеріали кримінального провадження № 22022050000001564, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань 24.06.2022 за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 5 ст. 111-1 КК України, та встановивши наявність достатніх доказів для повідомлення особи про підозру у скоєнні кримінального правопорушення, відповідно до ст. ст. 42, 276, 277, 278 КПК України, -

ПОВІДОМИВ:

Трояна Олександра Анатолійовича, 14.07.1985 року народження, громадянина України, уродженця с. Стародубівка Першотравневого району Донецької області, раніше не судимого, який зареєстрована за адресою: Донецька область, Маріупольський район, Мангушська селищна громада, с. Стародубівка, вул. Первомайська, буд. 23, особу якого документовано паспортом громадянина України серії ВЕ №656078, що виданий Першотравневим РВ УМВС України у Донецькій області 06.02.2002,

про те, що він підозрюється у колабораційній діяльності, а саме у добровільному зайнятті громадянином України посади, пов'язаної з виконанням організаційно-розпорядчих та адміністративно-господарських функцій, у незаконних органах влади, створених на тимчасово окупованій території, у тому числі в окупаційній адміністрації держави-агресора, тобто у скоєнні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 5 ст. 111-1 КК України.

24.08.1991 Верховною Радою Української Радянської Соціалістичної Республіки схвалено «Акт проголошення незалежності України», яким урочисто проголошено незалежність України та створення самостійної української держави – України. У преамбулі Декларації про державний суверенітет України від 16.07.1990 вказано, що Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки проголошує державний суверенітет України як верховенство, самостійність, повноту і неподільність влади Республіки в межах її території та незалежність і рівноправність у зовнішніх зносинах. Відповідно до розділу V Декларації територія України в існуючих кордонах є недоторканою і не може бути змінена та використана без її згоди.

Положеннями статей 1 та 2 Основного Закону України – Конституції України визначено, що Україна є суверенною і незалежною, демократичною, соціальною, правовою, унітарною державою, суверенітет України поширюється на всю її територію, яка в межах існуючого кордону є цілісною і недоторканою.

Відповідно до ч. 1 ст. 17, ч. 1 ст. 65 Конституції України захист незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України є справою всього Українського народу та обов'язком громадян України, а на території України забороняється створення і функціонування будь-яких збройних формувань, не передбачених законом.

Статтями 132, 133 Конституції України визначено, що територіальний устрій України ґрунтується на засадах єдності та цілісності державної території, поєднання централізації і децентралізації у здійсненні державної влади, збалансованості і соціально-економічного розвитку регіонів, з урахуванням їх історичних, економічних, екологічних, географічних і демографічних особливостей, етнічних і культурних традицій. До системи адміністративно-територіального устрою України входить АР Крим, області, зокрема, Донецька область, а також райони, міста, райони у містах, селища і села.

Згідно з вимогами ст. ст. 72, 73 Конституції України питання про зміну території України вирішуються виключно всеукраїнським референдумом, який призначається Верховною Радою України або Президентом України відповідно до їхніх повноважень, встановлених Конституцією, та проголошується за народною ініціативою на вимогу не менш як трьох мільйонів громадян України, які мають право голосу, за умови, що підписи щодо призначення референдуму зібрано не менш як у двох третинах областей і не менш як по сто тисяч підписів у кожній області.

Упродовж 2013 року у зв'язку з демократичними процесами, які відбувалися на території України, у представників влади РФ та службових осіб з числа керівництва збройних сил Російської Федерації (далі за текстом – ЗС РФ), досудове розслідування та судовий розгляд щодо яких здійснюється в інших кримінальних провадженнях, виник злочинний умисел на вчинення протиправних дій, спрямованих на порушення суверенітету і територіальної цілісності України, зміну меж її території та державного кордону на порушення порядку, встановленого Конституцією України.

Мотивами зазначеного умислу стали євроінтеграційний курс розвитку України, підготовка до підписання Угоди про асоціацію між Україною та

Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії та їхніми державами-членами, які розцінені представниками влади і ЗС РФ як безпосередня загроза економічним та геополітичним інтересам РФ, що сприятиме втраті впливу над політичними процесами в Україні та позбавить контролю над її економічною діяльністю, призведе до поглиблення співпраці України з Організацією Північноатлантичного договору з метою досягнення критеріїв, необхідних для набуття членства у цій організації та можливої денонсації угод щодо тимчасового розташування Чорноморського флоту РФ на території України – в АР Крим та м. Севастополі.

Свою злочинну мету співучасники з числа представників влади та ЗС РФ вирішили досягти шляхом ведення агресивної війни проти України з використанням підпорядкованих підрозділів і військовослужбовців ЗС РФ, у тому числі дислокованих на підставі міжнародних угод на території АР Крим і м. Севастополя, а також залучення до виконання злочинного плану інших осіб, у тому числі громадян України та РФ, створення і фінансування незаконних збройних формувань та вчинення інших злочинів.

При цьому вони усвідомлювали, що такі протиправні дії призведуть до порушення суверенітету і територіальної недоторканності України, незаконної зміни меж її території та державного кордону, заподіяння значних матеріальних збитків та інших тяжких наслідків, передбачали і прагнули їх настання.

З метою реалізації вказаного умислу впродовж 2013 року на території РФ службові особи Генерального штабу ЗС РФ (далі – ГШ ЗС РФ), на виконання наказів та під безпосереднім керівництвом представників влади та службових осіб ЗС РФ, досудове розслідування та судовий розгляд щодо яких здійснюється в інших кримінальних провадженнях, розробили злочинний план, яким передбачалося для досягнення військово-політичних цілей РФ, що на думку співучасників прямо пов'язані із необхідністю незаконної окупації та подальшої анексії АР Крим, м. Севастополя та південно-східних регіонів України, поряд із застосуванням політичних, дипломатичних, економічних та інформаційних заходів, використання протестного потенціалу населення південно-східних регіонів України для організації сепаратистських референдумів, спрямованих на порушення територіальної цілісності України.

Вказаний план у повній мірі відповідав та був розроблений з урахуванням принципів та підходів, викладених у виступі начальника ГШ ЗС РФ Герасимова В.В. перед академією військових наук РФ з доповіддю про гібридну війну в лютому 2013 року, яка в подальшому отримала назву «доктрина Герасимова», де зазначалося, що з метою досягнення цілей повинна надаватися перевага невоєнним заходам (політичним, економічним, інформаційним, гуманітарним), які застосовуються з використанням протестного потенціалу населення, інформаційним протиборством та воєнним заходам прихованого характеру.

У подальшому, з грудня 2013 року до лютого 2014 року, для забезпечення схвалення та підтримки громадянами РФ і мешканцями південно-східних регіонів України злочинних діянь, направлених на порушення суверенітету і територіальної цілісності України та встановлення впливу і вагомості РФ на світовій арені, представники влади та ЗС РФ, на

виконання спільного злочинного плану, організували із застосуванням засобів масової інформації розпалювання в Україні національної ворожнечі шляхом ведення інформаційно-пропагандистської підривної діяльності.

Так, із грудня 2013 року за допомогою різних видів медіа-ресурсів РФ здійснювалось викривлення подій Революції Гідності, вказувалося на хибність європейського вектору розвитку зовнішніх відносин України. При цьому шляхом перекручування, постійного нав'язування хибного тлумачення, компонування інформації для зміни свідомості та ставлення громадян РФ і місцевих мешканців південно-східних регіонів України щодо дійсності та значення подій, які насправді відбувалися в Україні, представники опозиційних до тодішнього політичного режиму в Україні сил висвітлювалися як прихильники радикально націоналістичних поглядів, учасники національно-визвольного руху середини ХХ століття (ОУН, УПА) – як прибічники та послідовники фашизму, пропагувалася їх неповноцінність за ознаками ідеологічних та політичних переконань.

Одночасно за допомогою засобів масової інформації здійснювалося спотворення свідомості частини населення України з метою зміни світоглядних основ, зародження сумніву в необхідності та доцільності спільного існування в рамках самостійної, унітарної, суверенної держави Україна з європейським вектором розвитку, підбурювання до міжетнічних конфліктів, розпалювання сепаратистських настроїв серед населення окремих регіонів України (АР Крим і м. Севастополя та південно-східних областей), провокування національних зіткнень, формування хибного образу частини українського населення як «націонал-фашистів», які мають інші духовні та моральні цінності, пропагують культ насильства та знуцання над російськомовним населенням України.

Ураховуючи, що територія АР Крим та м. Севастополя мала найбільше військово-стратегічне значення для представників влади та ЗС РФ серед інших територій України, які були об'єктом їх злочинного посягання, а також те, що на вказаній території дислокувалися підрозділи Чорноморського флоту РФ, що сприяло найбільш прихованому використанню регулярних військ ЗС РФ поряд з іншими елементами гібридної війни, а тому її ведення проти України співучасники злочинного плану вирішили розпочати з території півострова Крим.

Також представниками влади і ЗС РФ вчинялися дії щодо зміни меж території та державного кордону України на іншій території держави.

У березні – квітні 2014 року в м. Донецьку та інших населених пунктах Донецької області розпочалася збройна агресія РФ шляхом неоголошених та прихованих вторгнень підрозділів збройних сил та інших силових відомств РФ, організації та підтримки терористичної діяльності та діяльності, направленої на окупацію Донецької області та порушення територіальної цілісності України.

В окремих містах та районах Донецької області всупереч законодавству України 06.04.2014 проведено незаконний референдум з питання «Про підтримку акту про державну самостійність Донецької народної республіки», за результатами якого 07.04.2014 проголошено створення

незаконного псевдодержавного утворення «Донецька народна республіка» (далі – «ДНР»).

З метою забезпечення діяльності самопроголошеної «ДНР» представниками РФ з числа своїх громадян та місцевого населення Донецької області сформовані підрозділи політичного (так звані «органи державної влади «ДНР») та силового блоків (до складу яких увійшли представники так званих правоохоронних органів та незаконних збройних формувань), які мали стабільний склад лідерів, підтримували між собою тісні стосунки, забезпечували централізоване підпорядкування учасників політичного та силового блоку лідерам організації, а також розробили план злочинної діяльності та чіткий розподіл функцій учасників щодо його досягнення.

В результаті вищезазначених подій значна кількість території та населених пунктів Донецької області протягом квітня – вересня 2014 року опинилась під контролем регулярних з'єднань і підрозділів збройних сил та інших військових формувань РФ, підпорядкованих і скеровуваних ними російських радників та інструкторів РФ на території Донецької області так званої «ДНР», які Законом України «Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях» № 2268-VIII від 18.01.2018, Постановою Верховної Ради України «Про визнання окремих районів, міст, селищ і сіл Донецької та Луганської областей тимчасово окупованими територіями» № 254-VIII від 17.03.2015 та Закону України «Про особливий порядок місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей» № 1680-VII від 16.09.2014 визнані тимчасово окупованими територіями, а органи державної та місцевої влади України та бюджетні установи згідно з Постановою Кабінету Міністрів України № 595 від 07.11.2014 припинили свою діяльність на вказаних територіях та переміщені на підконтрольну органам державної влади України територію.

Керівництвом РФ в умовах триваючого міжнародного збройного конфлікту 19.02.2022 в порушення положень ст. 51 Женевської конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949, ст. 23 Гаазької конвенції про закони та звичаї війни на суходолі від 18.10.1907, Загальної декларації про права людини, ст. 36 Конвенції про права дитини, Європейської конвенції про здійснення прав дітей, ст. ст. 30, 30-1 Закону України «Про охорону дитинства» на тимчасово окупованій території Донецької області оголошено примусову загальну мобілізацію громадян України, які мешкають на тимчасово окупованій території Донецької області, в тому числі неповнолітніх, для участі у військових діях, спрямованих проти держави Україна.

Всупереч вказаним нормам міжнародного гуманітарного права президент РФ Володимир Путін, а також інші невстановлені на цей час досудовим розслідуванням представники влади РФ, діючи всупереч вимогам п. п. 1, 2 Меморандуму про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї від 05.12.1994, принципам Заключного акту Наради з безпеки та співробітництва в Європі від 01.08.1975 та вимогам ч. 4 ст. 2 Статуту ООН і Декларацій Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 09.12.1981 № 36/103, від 16.12.1970 № 2734

(XXV) від 21.12.1965 № 2131 (XX), від 14.12.1974 № 3314 (XXIX) спланували, підготували і розв'язали агресивну війну та воєнний конфлікт проти України, а саме віддали наказ на вторгнення підрозділів ЗС РФ на територію України.

Так, 24.02.2022 на виконання вищевказаного наказу військовослужбовці ЗС РФ шляхом збройної агресії, з погрозою застосування зброї та її фактичним застосуванням, незаконно вторглися на територію України через державні кордони України в Автономній республіці Крим, Донецькій, Луганській, Харківській, Херсонській, Миколаївській, Сумській, Чернігівській, інших областях та здійснили збройний напад на державні органи, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації, військові частини, інші об'єкти, які мають важливе народногосподарське чи оборонне значення, та окупацію частин зазначеної території, чим вчинили дії з метою зміни меж території та державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України, що продовжується по теперішній час та призводить до загибелі значної кількості людей та інших тяжких наслідків.

24 лютого 2022 року указом Президента України № 64/2022 у зв'язку з військовою агресією РФ проти України на підставі пропозиції Ради національної безпеки і оборони України, відповідно до пункту 20 частини першої статті 106 Конституції України, Закону України «Про правовий режим воєнного стану» введено воєнний стан на всій території України. Строк дії воєнного стану в Україні продовжено з 05 години 30 хвилин 26 березня 2022 року строком на 30 діб згідно з Указом Президента № 133/2022 від 14.03.2022, строк дії воєнного стану в Україні продовжено з 05 години 30 хвилин 25 квітня 2022 року строком на 30 діб згідно з Указом Президента № 259/2022 від 18.04.2022, строк дії воєнного стану в Україні продовжено з 05 години 30 хвилин 25 травня 2022 року строком на 90 діб згідно з Указом Президента № 341/2022 від 17.05.2022, строк дії воєнного стану в Україні продовжено з 05 години 30 хвилин 21 листопада 2022 року строком на 90 діб згідно з Указом Президента № 757/2022 від 07.11.2022, строк дії воєнного стану в Україні продовжено з 05 години 30 хвилин 19 лютого 2023 року строком на 90 діб згідно з Указом Президента № 58/2023 від 06.02.2023, строк дії воєнного стану в Україні продовжено з 05 годин 30 хвилин 20 травня 2023 року строком на 90 діб, згідно з Указом Президента №254/2023 від 01.05.2023 року, строк дії воєнного стану в Україні продовжено з 05 годин 30 хвилин 18 серпня 2023 року строком на 90 діб, згідно з Указом Президента №734/2023 від 06.11.2023 року, строк дії воєнного стану в Україні продовжено з 05 годин 30 хвилин 16 листопада 2023 року строком на 90 діб, згідно з Указом Президента України № 49/2024 від 05.02.2024 року, строк дії воєнного стану в Україні продовжено з 05 годин 30 хвилин 14 лютого 2024 року строком на 90 діб.

Наказом Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України №309 від 22.12.2022 «Про затвердження Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих РФ» с. Стародубівка Мангушської селищної громади Маріупольського району Донецької області з 05.03.2022 перебуває у тимчасовій окупації.

Таким чином, у зв'язку із веденням агресивної війни з боку РФ проти України, у березні 2022 року окрема територія Маріупольського району Донецької області тимчасово окупована збройними формуваннями РФ, та

встановлено загальний контроль з метою налагодження окупаційної адміністрації РФ.

З метою забезпечення роботи окупаційних органів влади у районних центрах та містах на території Донецької області, де органи влади України тимчасово не здійснюють своїх повноважень, керівниками «ДНР» за вказівки невстановлених представників РФ, створено не передбачені законодавством України так звані «державні адміністрації». З метою надання вигляду законності їх діяльності так званими органами влади «ДНР» прийнято ряд документів із ознаками нормативності, проте які є нікчемними відповідно до законодавства України, зокрема:

- так звану Конституцію «ДНР» від 14.05.2014, у ст. 54 якої вказано, що адміністративно-територіальними одиницями «ДНР» є райони та міста республіканського значення;

- так звану Постанову «Ради міністрів ДНР» «Про введення державних адміністрацій на звільнених територіях Донецької народної республіки» № 32-6 від 08.09.2014, у якій зазначено, що голови «державних адміністрацій» в адміністративно-територіальних одиницях призначаються розпорядженням Голови ради міністрів «ДНР»;

- так званий Указ голови «ДНР» «Про прийняття тимчасового (типового) положення про місцеві адміністрації Донецької народної республіки» № 13 від 19.01.2015, відповідно до якого з метою «нормального функціонування та життєдіяльності підприємств та організацій, розташованих на звільненій території», тобто території, яка перебуває під контролем учасників терористичної організації «ДНР», створюються так звані «державні адміністрації».

На підставі вказаних документів, на порушення порядку, встановленого Конституцією України, Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» та іншими нормативно-правовими актами, на території с. Стародубівка Мангушської селищної громади Маріупольського району Донецької області, яка є невід'ємною складовою частиною території України, незаконно створено так звану «Стародубовскую сельскую администрацию», яка розташована за адресою: Донецька область, Маріупольський район, Мангушська селищна громада, с. Стародубівка, вул. Леніна, буд. 38.

Так, у громадянина України Трояна О.А., з мотивів непогодження з політикою чинної влади в Україні та підтримки входження тимчасово окупованих територій України до складу РФ, будучи обізнаним про факт ведення вказаною державою агресивної війни проти України, невизнання РФ поширення державного суверенітету України на території Донецької області, виник умисел на співпрацю з представниками держави-агресора.

У подальшому, не пізніше ніж 30.11.2022 (точний час органом досудового розслідування не встановлено) Троян О.А., діючи умисно, перебуваючи на тимчасово окупованій території с. Стародубівка Мангушської селищної громади Маріупольського району Донецької області, реалізуючи свій злочинний умисел, з метою встановлення та утвердження тимчасової окупації частини території України, підтримки рішень та дій держави-агресора, збройних формувань, окупаційної адміністрації держави-агресора, співпраці з державою-агресором, збройними формуваннями та окупаційною

адміністрацією, добровільно надав згоду представникам РФ на добровільне зайняття посади голови так званої «Стародубовской сельской администрации», пов'язаної з виконанням організаційно-розпорядчих та адміністративно-господарських функцій.

У період з не пізніше ніж з 30.11.2022 (точний час органом досудового розслідування не встановлено) по 11.01.2024 (точний час органом досудового розслідування не встановлено) на Трояна О.А., як на голову так званої «Стародубовской сельской администрации» покладено такі обов'язки:

- забезпечує дотримання законності, охорони, прав та свобод громадян;
- організовує та керує діяльністю адміністрації, контролює діяльність територіальних органів місцевої адміністрації;
- за погодженням з керівником адміністрації голови «ДНР» призначає та звільняє з посади заступників голови місцевої адміністрації;
- у межах своєї компетенції призначає та звільняє з посади керівників структурних підрозділів та їх заступників (керівників департаментів, управлінь, відділів, комітетів, секторів, служб) міської (або в районних центрах) адміністрацій, керівників територіальних органів місцевої адміністрації, працівників адміністрації в порядку, не суперечить чинному законодавству;
- застосовує до вищевказаних осіб заходи заохочення, притягує їх до дисциплінарної відповідальності;
- у межах своєї компетенції організовує формування та затверджує місцевий бюджет та звіти про його виконання;
- розпоряджається фінансовими ресурсами відповідно до затверженого бюджету;
- подає на погодження до адміністрації голови «ДНР» положення про структурні підрозділи місцевої адміністрації;
- надає подання відповідним органам про створення, реорганізацію та ліквідацію муніципальних підприємств, муніципальних організацій та установ, визначає цілі, умови та порядок їх діяльності, затверджує їх статuti, здійснює контроль за їх діяльністю, затверджує пропозиції щодо оптимізації використання коштів муніципальних підприємств;
- у межах своєї компетенції призначає та звільняє керівників комунальних (муніципальних) підприємств та установ, створених міською адміністрацією (у тому числі раніше заснованих органами місцевого самоврядування);
- має право відповідно до чинного законодавства скасовувати акти підпорядкованих структурних підрозділів адміністрації;
- затверджує у межах своєї компетенції міські (районні) програми та щорічно проводить оцінку ефективності їх реалізації;
- розробляє проекти планів, програм та представляє їх голові «ДНР», раді міністрів «ДНР».

Так, громадянин України Троян О.А. у період з 30.11.2022 (точний час органом досудового розслідування не встановлено) по 11.01.2024 (точний час органом досудового розслідування не встановлено) займав посаду, пов'язану з виконанням організаційно-розпорядчих та адміністративно-господарських

функцій, у незаконних органах влади, створених на тимчасово окупованій території, а саме в так званій «Стародубовской сельской администрации».

Таким чином, громадянин України Троян Олександр Анатолійович, 14.07.1985 року народження, обґрунтовано підозрюється у колабораційній діяльності, тобто у добровільному зайнятті громадянином України посади, пов'язаної з виконанням організаційно-розпорядчих та адміністративно-господарських функцій, у незаконних органах влади, створених на тимчасово окупованій території, у тому числі в окупаційній адміністрації держави-агресора, тобто у скоєнні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 5 ст. 111-1 КК України.

**Старший слідчий в ОВС слідчого відділу 2 управління
(з дислокацією у м. Маріуполь Донецької області)
ГУ СБУ в Донецькій та Луганській областях
майор юстиції**

В.В. Бурикін

**ПОГОДЖЕНО
Прокурор відділу
Донецької обласної прокуратури**

А.А. Дударєва

ПРАВА ПІДОЗРІЮВАНОВОГО

Конституція України

Стаття 28. Кожен має право на повагу до його гідності.

Ніхто не може бути підданий катуванню, жорстокому, нелюдському або такому, що принижує його гідність, поводженню чи покаранню. Жодна людина без її вільної згоди не може бути піддана медичним, науковим чи іншим досліддам.

Стаття 29. Кожна людина має право на свободу та особисту недоторканність.

Ніхто не може бути заарештований або триматися під вартою інакше як за вмотивованим рішенням суду і тільки на підставах та в порядку, встановлених законом.

У разі нагальної необхідності запобігти злочинів чи його припинити уповноважені на те законом органи можуть застосувати тримання особи під вартою як тимчасовий запобіжний захід, обґрунтованість якого протягом сімдесяти двох годин має бути перевірена судом. Затримана особа негайно звільняється, якщо протягом сімдесяти двох годин з моменту затримання їй не вручено вмотивованого рішення суду про тримання під вартою.

Кожному заарештованому чи затриманому має бути невідкладно повідомлено про мотиви арешту чи затримання, роз'яснено його права та надано можливість з моменту затримання захищати себе особисто та користуватися правовою допомогою захисника.

Кожний затриманий має право у будь-який час оскаржити в суді своє затримання.

Про арешт або затримання людини має бути негайно повідомлено родичів заарештованого чи затриманого.

Стаття 55. Права і свободи людини і громадянина захищаються судом.

Кожному гарантується право на оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб.

Кожен має право звертатися за захистом своїх прав до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Кожен має право після використання всіх національних засобів правового захисту звертатися за захистом своїх прав і свобод до відповідних міжнародних судових установ чи до відповідних органів міжнародних організацій, членом або учасником яких є Україна.

Кожен має право будь-якими не забороненими законом засобами захищати свої права і свободи від порушень і протиправних посягань.

Стаття 56. Кожен має право на відшкодування за рахунок держави чи органів місцевого самоврядування матеріальної та моральної шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб при здійсненні ними своїх повноважень.

Стаття 59. Кожен має право на правову допомогу. У випадках, передбачених законом, ця допомога надається безоплатно. Кожен є вільним у виборі захисника своїх прав.

Для забезпечення права на захист від обвинувачення та надання правової допомоги при вирішенні справ у судах та інших державних органах в Україні діє адвокатура.

Стаття 62. Особа вважається невинуватою у вчиненні злочину і не може бути піддана кримінальному покаранню, доки її вину не буде доведено в законному порядку і встановлено обвинувальним вироком суду.

Ніхто не зобов'язаний доводити свою невинуватість у вчиненні злочину.

Обвинувачення не може ґрунтуватися на доказах, одержаних незаконним шляхом, а також на припущеннях. Усі сумніви щодо доведеності вини особи тлумачаться на її користь.

У разі скасування вироку суду як неправосудного держава відшкодовує матеріальну і моральну шкоду, завдану безпідставним засудженням.

Стаття 63. Особа не несе відповідальності за відмову давати показання або пояснення щодо себе, членів сім'ї чи близьких родичів, коло яких визначається законом.

Підозрюваний, обвинувачений чи підсудний має право на захист. Засуджений користується всіма правами людини і громадянина, за винятком обмежень, які визначені законом і встановлені вироком суду.

Кримінальний процесуальний кодекс України

Стаття 42. Підозрюваний

Підозрюваний, обвинувачений має право:

- 1) знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють;
- 2) бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, а також отримати їх роз'яснення у разі необхідності;
- 3) на першу вимогу мати захисника і побачення з ним до першого та перед кожним наступним допитом з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, на присутність захисника під час допиту та інших процесуальних дій, на відмову від послуг захисника в будь-який момент кримінального провадження, на отримання послуг захисника за рахунок держави у випадку відсутності коштів на оплату таких послуг;
- 4) не говорити нічого з приводу підозри проти нього або у будь-який момент відмовитися відповідати на запитання;
- 5) давати пояснення, показання з приводу підозри чи в будь-який момент відмовитися їх давати;
- 6) вимагати перевірки обґрунтованості затримання;
- 7) у разі затримання – негайне повідомлення членів сім'ї, близьких родичів чи інших осіб про затримання і місце свого перебування;
- 8) збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази;
- 9) брати участь у проведенні процесуальних дій;
- 10) під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу;
- 11) застосовувати з додержанням вимог КПК України технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право заборонити застосовування технічних засобів при проведенні окремої процесуальної дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголошення відомостей, які містять таємницю, що охороняється законом, чи стосуються інтимного життя особи, про що виноситься вмотивована постанова (ухвала);
- 12) заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;
- 13) заявляти відводи;
- 14) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування, та вимагати відкриття матеріалів;
- 15) одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення;
- 16) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді;
- 17) вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, в порядку,

визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра, обвинувачення не підтвердились;

18) користуватись рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватися послугами перекладача за рахунок держави.

Підозрюваний, який є іноземцем і тримається під вартою, має право на зустрічі з представником дипломатичної чи консульської установи своєї держави, яку йому зобов'язана забезпечити адміністрація місця ув'язнення.

Підозрюваний зобов'язаний:

1) прибувати за викликом до суду, а в разі неможливості прибути за викликом у призначений строк – заздалегідь повідомити про це суд;

2) виконувати обов'язки, покладені на нього рішенням про застосування заходів забезпечення кримінального провадження;

3) підкорятися законним вимогам та розпорядженням слідчого, прокурора, слідчого судді, суду.

На всіх стадіях кримінального провадження, до виходу суду до нарадчої кімнати для ухвалення вироку, між прокурором та підозрюваним чи обвинуваченим може бути укладена угода про визнання винуватості, а щодо особливо тяжких злочинів, вчинених за попередньою змовою групою осіб, організованою групою чи злочинною організацією або терористичною групою за умови викриття підозрюваним, який не є організатором такої групи або організації, злочинних дій інших учасників групи чи інших, вчинених групою або організацією злочинів, якщо повідомлена інформація буде підтверджена доказами.

Про підозру мені повідомлено, письмове повідомлення про підозру та пам'ятка про процесуальні права і обов'язки вручені, права підозрюваного мені оголошені та роз'яснені.

Підозрюваний: _____ / Троян О.А. /
(підпис) (прізвище та ініціали)

Захисник: _____ / _____ /
(підпис) (прізвище та ініціали)

___ годин ___ хвилин _____.____.2024

Повідомлення про підозру здійснив:

**Старший слідчий в ОВС слідчого відділу 2 управління
(з дислокацією у м. Маріуполь Донецької області)
ГУ СБУ в Донецькій та Луганській областях
майор юстиції**

В.В. Бурикін